

Forslag

til

Lov om ændring af lov om udenrigstjenesten.

Fremsat den 5. november 1970 af *udenrigsministeren*.

§ 1.

I lov nr. 109 af 26. april 1961 om udenrigstjenesten foretages følgende ændringer:

1. § 2 affattes således:

„§ 2. Udenrigsministeriet består af følgende 7 afdelinger: Den økonomiske afdeling, handelsafdelingen, afdelingen for internationalt udviklingssamarbejde, den politiske afdeling, retsafdelingen, administrationsafdelingen samt presse- og kulturafdelingen. Endvidere omfatter udenrigsministeriet en rejseinspektør, protokollen og arkivet. Herudover er til udenrigsministeriet knyttet en rådgiver i folkeret.“

2. § 3 affattes således:

„§ 3. Direktøren for udenrigsministeriet leder samtlige ministeriets forretninger.

Stk. 2. Hver af ministeriets afdelinger ledes af en udenrigsråd.

Stk. 3. Rejseinspektøren, protokollen og arkivet samt rådgiveren i folkeret henhører direkte under direktøren, men står til rådighed for afdelingerne for så vidt angår sager, der vedrører disse.“

3. I § 5, *stk. 1*, ændres „2. del, afdeling 2, udenrigstjenesten, i lov nr. 5 af 7. juni 1958 om normering og klassificering af statstjenestemandstillinger“ til „§ 11 i lov nr. 13 af 18. juni 1969 om tjenestemandslønninger m. m. og klassificering af tjenestemandstillinger i staten, folkeskolen og folkekirken“ og efter nr. 2 indsættes som nyt nummer:

Udenrigsmin. A.I. j. nr. 3.E.213.c.

„3. Specialmedarbejdere til bestridelse af opgaver i afdelingen for international udviklingssamarbejde.“

Nr. 3 bliver herefter nr. 4.

4. I § 5, *stk. 4*, ændres „punkt 1-3“ til „nr. 1, 2 og 4.“

5. I § 5, *stk. 5*, ændres „punkt 1-2“ til „nr. 1-2“ og „pkt. 3“ til „nr. 4“.

6. I § 6, *stk. 1, 1. pkt.* ændres „30., 28. eller 26. lønningsklasse“ til „40., 38. eller 36. lønramme“, og i 2. pkt. ændres „lønningsklasser“ til „lønrammer“.

7. I § 6 *stk. 2* ændres „19. eller 24. lønningsklasse“ til „16., 21., 29., 31. eller 34. lønramme“.

8. § 7, *stk. 1*, affattes således:

„§ 7. Når det findes tjenstligt ønskeligt, kan der gives udenrigstjenestemænd stillingsbetegnelser og rang, der svarer til en højere stilling end den, hvortil de er udnævnt, eller gives dem andre internationalt anvendte betegnelser for udenrigstjenestemænd, dog at dette ikke får indflydelse på størrelsen af noget af de lønningsbeløb, der tilkommer de pågældende tjenestemænd.“

9. I § 10, *stk. 2*, ændres „10.000 kr.“ til „25.000 kr.“ og „25.000 kr.“ til „50.000 kr.“.

§ 2.

Loven træder i kraft den 1. april 1971.

Bemærkninger til lovforslaget.

I tilslutning til en af forvaltningsnævnets sekretariat i 1962 foretagen rationaliseringsundersøgelse af udenrigsministeriet henstillede forvaltningsnævnets sekretariat, at udenrigsministeriets organisatoriske opbygning, der ikke var blevet efterprøvet i sin helhed siden 1919, blev taget op til systematisk undersøgelse. Efter at administrationsrådet i foråret 1966 havde givet tilsagn om at medvirke til en sådan undersøgelse, nedsattes Udenrigsministeriets Strukturudvalg af 1966, hvis medlemmer foruden af embedsmænd fra udenrigsministeriet kom til at bestå af 2 repræsentanter for administrationsrådet.

I marts 1968 afgav strukturudvalget sin betænkning, hvori fremsattes en række forslag til ændringer i udenrigsministeriets struktur, og forslagene har derefter været gjort til genstand for indgående overvejelser og har bl. a. været drøftet med administrationsdepartementet.

En gennemførelse af de væsentligste af forslagene vil betyde en mere hensigtsmæssig organisation af udenrigsministeriet. Ændringsforslaget til lov om udenrigstjenesten adskiller sig som følge af de af strukturudvalget foreslåede ændringer fra den gældende lov på følgende 2 hovedpunkter:

(1) antallet af ministeriets afdelinger forøges, (2) der skabes udtrykkelig hjemmel til at knytte kontraktansatte medarbejdere uden forflyttelsespligt til afdelingen for internationalt udviklings-samarbejde.

Endvidere har udenrigsministeriet fundet anledning til ved ændringsforslaget at søge skabt hjemmel til, at beløbsrammerne for tilståelse af kontorholdstilsbud til valgte konsularembedsmænd forhøjes.

De direkte udgifter ved lovforslagets gennemførelse andrager ca. 41.000 kr. udgørende differencen mellem lønnen til 2 nyoprettede udenrigsrådsstillinger og 2 viceudenrigsrådsstillinger der er foreslået nedlagt.

Som bilag til forslaget er de i dettes § 1 nævnte bestemmelser i den nugældende formulering sammenholdt med de tilsvarende bestemmelser i lovforslaget.

Til ændringsforslagets enkelte bestemmelser bemærkes følgende:

Til § 1 nr. 1.

Bestemmelsen indebærer, at udenrigsministeriet organiseres med 7 afdelinger mod de nuværende 4, derunder presse- og informationsafdelingen, der fik status som selvstændig afdeling ved normeringslov for finansåret 1963-64. Endvidere ændres presse- og informationsafdelingens betegnelse til presse- og

kulturafdelingen som følge af, at de kulturpolitiske sager henlægges til denne afdeling.

Den faktiske forøgelse af antallet af afdelinger med 3 er konsekvensen af gennemførelsen af strukturudvalgets forslag om, at den økonomisk-politiske afdeling opdeles i en økonomisk afdeling, en handelsafdeling og afdelingen for internationalt udviklings-samarbejde, og at den politisk-juridiske afdeling opdeles i en politisk afdeling og en retsafdeling. Ved den foreslåede afdelingsstruktur opnås en påkrævet koncentrering og specialisering af arbejdet inden for de enkelte afdelinger og dermed en mere rationel arbejdsgang. Forslaget må ses på baggrund af den meget betydelige forøgelse af udenrigsministeriets arbejdsopgaver, der har fundet sted i de senere år, hvorved de 2 hovedafdelinger, den økonomisk-politiske og den politisk-juridiske, hver for sit vedkommende har fået et u hensigtsmæssigt stort og uoverskueligt omfang med yderst uensartede arbejdsopgaver.

Udenrigsministeriet indførte i november 1963 for-søgsvis en rejseinspektørordning, der ved normeringslov for finansåret 1965-66 blev afløst af en fast normering af en stilling som rejseinspektør i 38. lønramme. Det skønnes hensigtsmæssigt ved den nu givne lejlighed at ajourføre paragraffen med denne normering.

Til § 1 nr. 2.

Bestemmelsen indeholder visse redaktionelle ændringer, affødt af de foreslåede ændringer i § 1, nr. 1.

Til § 1 nr. 3.

Foruden visse redaktionelle ændringer som følge af den nye tjenestemandsløvgivning skaber bestemmelsen lov hjemmel til at knytte kontraktansatte specialmedarbejdere (der ikke er underkastet forflyttelsespligt) til afdelingen for internationalt udviklings-samarbejde.

Strukturudvalget foreslog i sin betænkning, at der til dækning af det øgede personalebehov, som den stærke vækst i hjælpen til udviklingslandene har medført, ansættes personale med særlige erfaringer og forudsætninger, og at dette personale af hensyn til arbejdets særlige karakter ansættes uden forflyttelsespligt og med permanent tjeneste i afdelingen for internationalt udviklings-samarbejde.

Til § 1 nr. 4 og 5.

Bestemmelserne indeholder visse redaktionelle ændringer.

F. t. l. vedr. udenrigstjenesten.

Til § 1 nr. 6, 7 og 8.

Redaktionelle ændringer som følge af den nye tjenestemandsløvgivning.

Til § 1 nr. 9.

Ved bestemmelsen forhøjes beløbsrammerne for tildeling af normalt kontorholdstilskud fra 10.000 til 25.000 kr. og for tildeling af højere kontorholds-

tilskud fra 25.000 til 50.000 kr., når konsulen drager omsorg for, at brevvekslingen med konsulatet kan finde sted på dansk. Forhøjelserne skønnes ikke umiddelbart at ville medføre merudgifter, men vil betyde, at tildeling af kontorholdstilskud under de nævnte beløbsstørrelser ikke kræver forelæggelse for finansudvalget.

Bilag.

I dette bilag opføres i venstre spalte de i lovforslagets § 1 nævnte bestemmelser i den nugældende formulering, medens de tilsvarende bestemmelser i lovforslaget opføres i højre spalte.

Gældende formulering.

§ 2. Udenrigsministeriet består af den økonomisk-politiske afdeling, den politisk-juridiske afdeling, administrationsafdelingen, protokollen, pressebureauet og arkivet, hvorhos der til ministeriet er knyttet en rådgiver i folkeret.

§ 3. Direktøren for udenrigsministeriet leder samtlige ministeriets forretninger.

Stk. 2. Hver af de 3 afdelinger ledes af en udenrigsråd.

Stk. 3. Protokollen, pressebureauet og arkivet samt rådgiveren i folkeret henhører direkte under direktøren, men står til rådighed for de 3 afdelinger, for så vidt angår sager, der vedrører disse.

§ 5. Ud over de tjenestemænd, der omhandles i 2. del, afdeling 2, udenrigstjenesten, i lov nr. 5 af 7. juni 1958 om normering og klassificering af statstjenestemandstillinger, kan der ved kontrakt ansættes følgende medarbejdere i udenrigstjenesten:

1. Handels- og industrikyndige specialmedarbejdere.
2. Specialmedarbejdere til bestridelse af opgaver af presse- og oplysningsmæssig karakter.
3. Kancellister, kontorfunktionærer, tolke, translatører, bude, vagtmestre og chauffører m. fl.

Stk. 2. Handels- og industrikyndige specialmedarbejdere ansættes efter forhandling med et under udenrigsministeriet med henblik på behandling af spørgsmål om Danmarks erhvervsmæssige forbindelse med andre lande m. v. nedsat rådgivende ud-

Forslaget.

„§ 2. Udenrigsministeriet består af følgende 7 afdelinger: Den økonomiske afdeling, handelsafdelingen, afdelingen for internationalt udviklingssamarbejde, den politiske afdeling, retsafdelingen, administrationsafdelingen samt presse- og kulturafdelingen. Endvidere omfatter udenrigsministeriet en rejseinspektør, protokollen og arkivet. Herudover er til udenrigsministeriet knyttet en rådgiver i folkeret.“

„§ 3. Direktøren for udenrigsministeriet leder samtlige ministeriets forretninger.

Stk. 2. Hver af ministeriets afdelinger ledes af en udenrigsråd.

Stk. 3. Rejseinspektøren, protokollen og arkivet samt rådgiveren i folkeret henhører direkte under direktøren, men står til rådighed for afdelingerne for så vidt angår sager, der vedrører disse.“

§ 5. Ud over de tjenestemænd, der omhandles i § 11 i lov nr. 13 af 18. juni 1969 om tjenestemandslønninger m. m. og klassificering af tjenestemandstillinger i staten, folkeskolen og folkekirken, kan der ved kontrakt ansættes følgende medarbejdere i udenrigstjenesten:

1. Handels- og industrikyndige specialmedarbejdere.
2. Specialmedarbejdere til bestridelse af opgaver af presse- og oplysningsmæssig karakter.
3. Specialmedarbejdere til bestridelse af opgaver i afdelingen for internationalt udviklingssamarbejde.
4. Kancellister, kontorfunktionærer, tolke, translatører, bude, vagtmestre og chauffører m. fl.

Stk. 2. Handels- og industrikyndige specialmedarbejdere ansættes efter forhandling med et under udenrigsministeriet med henblik på behandling af spørgsmål om Danmarks erhvervsmæssige forbindelse med andre lande m. v. nedsat rådgivende ud-

Gældende formulering.

valg, hvori de interesserede myndigheder og erhvervsorganisationer skal være repræsenteret.

Stk. 3. Til repræsentationerne i udlandet kan der, hvor det skønnes ønskeligt, knyttes specialattachéer, hvis tjenesteområde henhører under andre ministerier end udenrigsministeriet, såsom landbrugs-, fiskeri- og forsvarsattachéer.

Stk. 4. Under tjeneste ved repræsentationerne i udlandet oppebærer de i stk. 1, punkt 1-3, omhandlede medarbejdere udetillæg efter reglerne i § 9 i lov nr. 5 af 7. juni 1958 om normering og klassificering af stats-tjenestemandsstillinger.

Stk. 5. Ved hjemkaldelse fra tjeneste i udlandet til tjeneste i udenrigsministeriet kan der efter tilsvarende regler som de i § 9, stk. 3-5, i normerings- og klassificeringsloven for tjenestemænd fastsatte udbetales hjemflytningstillæg til de i nærværende bestemmelses stk. 1, punkt 1-2, omhandlede specialmedarbejdere, der er forpligtet til efter udenrigsministerens bestemmelse at gøre tjeneste såvel i ministeriet som ved repræsentationerne i udlandet, og til de i samme bestemmelses punkt 3 nævnte cancellister, der ligeledes er forflyttelsespligtige. Tillæggenes størrelse fastsættes af udenrigsministeren efter forhandling med finansministeren.

§ 6. Når særlige grunde taler derfor, kan det ved kongelig resolution bestemmes, at en tjenestemand af udenrigstjenestens 30., 28. eller 26. lønningsklasse stilles til rådighed. Der må på intet tidspunkt være mere end 5 tjenestemænd af disse lønningsklasser til rådighed. Tjenestemænd til rådighed er pligtige til efter udenrigsministerens anvisninger at påtage sig arbejdsopgaver. De lønnes på samme måde som tjenestemænd af samme klasse i udenrigsministeriet, dog kan tjenestemænd til rådighed ikke oppebære repræsentationstillæg. En tjenestemand kan ikke stå til rådighed i et længere tidsrum end 5 år; dog kan denne periode forlænges til 8 år, hvor ganske særlige forhold gør sig gældende. Hvis der ved den pågældende periodes udløb ikke anvises ham nogen post, afskediges han efter tjenestemandsløvgivningens almindelige regler.

Forslaget.

valg, hvori de interesserede myndigheder og erhvervsorganisationer skal være repræsenteret.

Stk. 3. Til repræsentationerne i udlandet kan der, hvor det skønnes ønskeligt, knyttes specialattachéer, hvis tjenesteområde henhører under andre ministerier end udenrigsministeriet, såsom landbrugs-, fiskeri- og forsvarsattachéer.

Stk. 4. Under tjeneste ved repræsentationerne i udlandet oppebærer de i stk. 1, nr. 1, 2 og 4, omhandlede medarbejdere udetillæg efter reglerne i § 9 i lov nr. 5 af 7. juni 1958 om normering og klassificering af statstjenestemandsstillinger.

Stk. 5. Ved hjemkaldelse fra tjeneste i udlandet til tjeneste i udenrigsministeriet kan der efter tilsvarende regler som de i § 9, stk. 3-5, i normerings- og klassificeringsloven for tjenestemænd fastsatte udbetales hjemflytningstillæg til de i nærværende bestemmelses stk. 1, nr. 1-2, omhandlede specialmedarbejdere, der er forpligtet til efter udenrigsministerens bestemmelse at gøre tjeneste såvel i ministeriet som ved repræsentationerne i udlandet, og til de i samme bestemmelses nr. 4 nævnte cancellister, der ligeledes er forflyttelsespligtige. Tillæggenes størrelse fastsættes af udenrigsministeren efter forhandling med finansministeren.

§ 6. Når særlige grunde taler derfor, kan det ved kongelig resolution bestemmes, at en tjenestemand af udenrigstjenestens 40., 38. eller 36. lønramme stilles til rådighed. Der må på intet tidspunkt være mere end 5 tjenestemænd af disse lønrammer til rådighed. Tjenestemænd til rådighed er pligtige til efter udenrigsministerens anvisninger at påtage sig arbejdsopgaver. De lønnes på samme måde som tjenestemænd af samme klasse i udenrigsministeriet, dog kan tjenestemænd til rådighed ikke oppebære repræsentationstillæg. En tjenestemand kan ikke stå til rådighed i et længere tidsrum end 5 år; dog kan denne periode forlænges til 8 år, hvor ganske særlige forhold gør sig gældende. Hvis der ved den pågældende periodes udløb ikke anvises ham nogen post, afskediges han efter tjenestemandsløvgivningens almindelige regler.

Stk. 2. Til rådighed for udenrigstjenesten stilles 5 tjenestemænd af 19. eller 24. lønningsklasse, til hvis uddannelse der bevilges et årligt beløb, hvis størrelse fastsættes på finansloven.

§ 7. Bestemmelsen om titel og rang i § 45 i lov nr. 154 af 7. juni 1958 om lønninger og pensioner m. v. til statens tjenestemænd skal ikke være til hinder for, at der, når det findes tjenstligt ønskeligt, gives udenrigstjenestemænd stillingsbetegnelser og rang, der svarer til en højere stilling end den, hvortil de er udnævnt, eller at der gives dem andre internationalt anvendte betegnelser for udenrigstjenestemænd, dog at dette ikke får indflydelse på størrelsen af noget af de lønningsbeløb, der tilkommer de pågældende tjenestemænd.

Stk. 2. Ved udsendelse af overordentlige diplomatiske repræsentationer kan der ligeledes anvendes særlige stillingsbetegnelser, der er fastslået i internationalt samkvem.

§ 10. Udenrigsministeren kan i særlige tilfælde tilstå valgte konsularembetsmænd en fast årlig sum til kontorhold.

Stk. 2. Kontorholdstilskuddet må ikke uden særlig bevilling på finansloven overstige 10.000 kr. Drager valgkonsulen omsorg for, at brevvekslingen med konsulatet kan finde sted på dansk, kan der dog uden særbevilling på finansloven ydes ham et kontorholdstilskud af indtil 25.000 kr.

Stk. 3. I øvrigt har valgte konsularembetsmænd kun krav på godtgørelse af tjenstlige udgifter, der er godkendt af udenrigsministeren.

Stk. 2. Til rådighed for udenrigstjenesten stilles 5 tjenestemænd af 16., 21., 29., 31. eller 34. lønramme, til hvis uddannelse der bevilges et årligt beløb, hvis størrelse fastsættes på finansloven.

§ 7. Når det findes tjenstligt ønskeligt, kan der gives udenrigstjenestemænd stillingsbetegnelser og rang, der svarer til en højere stilling end den, hvortil de er udnævnt, eller gives dem andre internationalt anvendte betegnelser for udenrigstjenestemænd, dog at dette ikke får indflydelse på størrelsen af noget af de lønningsbeløb, der tilkommer de pågældende tjenestemænd.

Stk. 2. Ved udsendelse af overordentlige diplomatiske repræsentationer kan der ligeledes anvendes særlige stillingsbetegnelser, der er fastslået i internationalt samkvem.

§ 10. Udenrigsministeren kan i særlige tilfælde tilstå valgte konsularembetsmænd en fast årlig sum til kontorhold.

Stk. 2. Kontorholdstilskuddet må ikke uden særlig bevilling på finansloven overstige 25.000 kr. Drager valgkonsulen omsorg for, at brevvekslingen med konsulatet kan finde sted på dansk, kan der dog uden særbevilling på finansloven ydes ham et kontorholdstilskud af indtil 50.000 kr.

Stk. 3. I øvrigt har valgte konsularembetsmænd kun krav på godtgørelse af tjenstlige udgifter, der er godkendt af udenrigsministeren.